

EUROOPAN UNIONI

EUROOPAN PARLAMENTTI

NEUVOSTO

**Strasbourg, 17. huhtikuuta 2019
(OR. en)**

**2017/0116 (COD)
LEX 1902**

**PE-CONS 77/1/18
REV 1**

**AVIATION 167
CODEC 2293**

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS
KILPAILUN TURVAAMISESTA LENTOLIIKENTEESSÄ
JA ASETUKSEN (EY) N:o 868/2004 KUMOAMISESTA**

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON
ASETUS (EU) 2019/...,**

annettu 17 päivänä huhtikuuta 2019,

**kilpailun turvaamisesta lentoliikenteessä
ja asetuksen (EY) N:o 868/2004 kumoamisesta**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 100 artiklan 2 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon¹,

ovat kuulleet alueiden komiteaa,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä²,

¹ EUVL C 197, 8.6.2018, s. 58.

² Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 14. maaliskuuta 2019 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, annettu 9. huhtikuuta 2019.

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Ilmailulla on ratkaiseva merkitys unionin taloudessa ja unionin kansalaisten jokapäiväisessä elämässä, ja se on yksi unionin talouden suorituskykyisimmistä ja dynaamisimmista toimialoista. Se edistää merkittävästi talouskasvua, työllisyyttä, kauppaa ja matkailua sekä yritysten ja kansalaisten yhteyksiä ja liikkuvuutta erityisesti unionin ilmailun sisämarkkinoilla. Viime vuosikymmenten aikana lentoliikennepalvelujen kasvu on parantanut huomattavasti sekä unionin sisäisten yhteyksien että unionin ja kolmansien maiden välisten yhteyksien toimivuutta ja edistänyt merkittävästi unionin taloutta.
- (2) Unionin lentoliikenteen harjoittajat ovat keskeisiä tekijöitä maailmanlaajuisessa verkostossa, joka yhdistää Euroopan sekä sisäisesti että muuhun maailmaan. Niiden olisi voitava kilpailla kolmansien maiden lentoliikenteen harjoittajien kanssa toimintaympäristössä, jossa kilpailu on avointa ja tasapuolista. Tämä on tarpeen, jotta voidaan saada aikaan hyötyä kuluttajille, pitää yllä olosuhteita, jotka edistävät unionin lentoyhteyksien hyvää toimivuutta, sekä varmistaa avoimuus, tasapuoliset toimintaedellytykset ja unionin lentoliikenteen harjoittajien kilpailukyvyyn säilyminen ja laadukkaiden työpaikkojen suuri määrä unionin ilmailuteollisuudessa.

- (3) Lentoliikenteen toimijoiden välisen kilpailun kiristyessä globaalisti tasapuolinen kilpailu on välttämätön yleisperiaate kansainvälisissä lentoliikennepalveluissa. Tämä periaate tunnustetaan erityisesti Chicagossa 7 päivänä joulukuuta 1944 tehdyssä kansainvälisen siviili-ilmailun yleissopimuksessa, jäljempänä 'Chicagon yleissopimus', jonka johdanto-osassa todetaan, että kansainvälisten lentoliikennepalvelujen on perustuttava yhtäläisiin mahdollisuuksiin. Chicagon yleissopimuksen 44 artiklassa todetaan myös, että Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön (ICAO) päämääränä on edistää kansainvälisen ilmakuljetuksen kehittämistä varmistamalla jokaisen sopimusvaltion yhtäläinen mahdollisuus harjoittaa kansainvälistä lentoliikennettä ja välttämällä diskriminointia sopimusvaltioiden kesken.
- (4) Tasapuolisen kilpailun periaate on vakiintunut unionissa, jossa markkinoita vääristäviin käytäntöihin sovelletaan unionin oikeutta, joka takaa yhtäläiset mahdollisuudet ja tasapuoliset kilpailuedellytykset kaikille unionissa toimiville unionin ja kolmansien maiden lentoliikenteen harjoittajille.

- (5) Unionin ja joidenkin kolmansien maiden jatkuvista ponnisteluista huolimatta tasapuolisen kilpailun periaatteita ei kuitenkaan ole vielä määritelty erityisissä monenvälisissä säännöissä, etenkin ICAOn puitteissa tai Maailman kauppajärjestön (WTO) sopimuksissa, joita ovat esimerkiksi palvelukaupan yleissopimus (GATS) ja sen lentoliikennepalveluja koskeva liite, joiden soveltamisalasta lentoliikennepalvelut on suurelta osin jätetty pois.
- (6) ICAOn ja WTO:n puitteissa olisi siksi pyrittävä tehokkaammin tukemaan aktiivisesti tasapuoliset kilpailuedellytykset kaikille lentoliikenteen harjoittajille takaavien kansainvälisten sääntöjen kehittämistä.
- (7) Tasapuolinen kilpailu lentoliikenteen harjoittajien välillä olisi turvattava mieluiten kolmansien maiden kanssa tehtävillä ilmakuljetus- tai lentoliikennesopimuksilla. Useimmissa ilmakuljetus- tai lentoliikennesopimuksissa, jotka on tehty unionin tai sen jäsenvaltioiden, tai kummankin, ja kolmansien maiden välillä, ei toistaiseksi ole riittäviä sääntöjä tasapuolisesta kilpailusta. Siksi olisi pyrittävä tehokkaammin neuvottelemaan tasapuolisen kilpailun lausekkeiden lisäämisestä kolmansien maiden kanssa jo tehtyihin ja tuleviin ilmakuljetus- tai lentoliikennesopimuksiin.

- (8) Tasapuolinen kilpailu lentoliikenteen harjoittajien välillä voidaan varmistaa myös asianmukaisella unionin lainsäädännöllä, kuten neuvoston asetuksella (ETY) N:o 95/93¹ ja neuvoston direktiivillä 96/67/EY². Siltä osin kuin tasapuolinen kilpailu edellyttää unionin lentoliikenteen harjoittajien suojelemista tietyiltä kolmansien maiden tai kolmansien maiden lentoliikenteen harjoittajien käyttöön ottamilta käytännöiltä, tätä kysymystä käsiteltiin aiemmin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 868/2004³. Asetus (EY) N:o 868/2004 on kuitenkin osoittautunut tehottomaksi sen taustalla olevaan yleiseen tasapuolisen kilpailun tavoitteeseen nähden. Näin on erityisesti sen tiettyjen sääntöjen osalta, jotka koskevat asianomaisten käytäntöjen (muiden kuin tukien) määritelmää sekä tutkinnan käynnistämiseksi ja suorittamiseksi asetettuja vaatimuksia. Asetuksella (EY) N:o 868/2004 ei myöskään ole onnistuttu täydentämään niitä ilmakuljetus- tai lentoliikennesopimuksia, joiden osapuolena unioni on. Koska näiden ongelmien korjaamiseksi olisi tehtävä lukuisia merkittäviä muutoksia, asetusta (EY) N:o 868/2004 on aiheellista korvata uudella säädöksellä.

¹ Neuvoston asetus (ETY) N:o 95/93, annettu 18 päivänä tammikuuta 1993, lähtö- ja saapumisaikojen jakamista yhteisön lentoasemilla koskevista yhteisistä säännöistä (EYVL L 14, 22.1.1993, s. 1).

² Neuvoston direktiivi 96/67/EY, annettu 15 päivänä lokakuuta 1996, pääsystä maahuollinnan markkinoille yhteisön lentoasemilla (EYVL L 272, 25.10.1996, s. 36).

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 868/2004, annettu 21 päivänä huhtikuuta 2004, lentoliikennepalvelujen tarjoamiseen muista maista kuin Euroopan yhteisön jäsenvaltioista liittyviltä yhteisön lentoliikenteen harjoittajia vahingoittavilta tulta ja epäterveiltä hinnoittelukäytännöiltä suojautumisesta (EUVL L 162, 30.4.2004, s. 1).

- (9) Unionin ilmailualan kilpailukyky riippuu ilmailun arvoketjun kunkin osan kilpailukyvyystä, ja se voidaan turvata ainoastaan toisiaan täydentävien toimintapolitiikkojen avulla. Unionin olisi käytävä rakentavaa vuoropuhelua kolmansien maiden kanssa perustan luomiseksi tasapuoliselle kilpailulle. Tässä yhteydessä tarvitaan tehokasta, oikeasuhteista ja varoittavaa lainsäädäntöä, jotta voidaan ylläpitää olosuhteita, jotka edistävät unionin yhteyksien hyvää toimivuutta, ja varmistaa tasapuolinen kilpailu kolmansien maiden lentoliikenteen harjoittajien kanssa. Tätä varten komissiolle olisi annettava toimivalta suorittaa tutkinta ja ryhtyä tarvittaessa toimenpiteisiin. Tällaisten toimenpiteiden olisi oltava käytettävissä, kun kilpailua vääristävät käytännöt aiheuttavat haittaa unionin lentoliikenteen harjoittajille.
- (10) Syrjintää saattaisi olla esimerkiksi tilanne, jossa unionin lentoliikenteen harjoittajaan sovelletaan erilaista kohtelua ilman objektiivisia perusteita, erityisesti erilaista kohtelua, joka koskee maahuolinnan hintoja ja saatavuutta; lentoasemien infrastruktuuria; lennonvarmistuspalveluja; lähtö- ja saapumisaikojen jakamista; hallinnollisia menettelyjä, kuten viisumien myöntämistä ulkomaalaisten liikenteenharjoittajien henkilökunnalle; lentoliikennepalvelujen myynnissä ja jakelussa sovellettavia yksityiskohtaisia järjestelyjä; tai mitä tahansa muita liiketoimintakysymyksiä, kuten raskaita tulliselvitysmenettelyjä, tai mitä tahansa muita epäreiluja rahoitus- tai operatiivisia käytäntöjä.

- (11) Menettely olisi saatettava päätökseen ilman tämän asetuksen mukaisia vastatoimenpiteitä, jos niiden käyttöönotto olisi unionin edun vastaista, kun otetaan erityisesti huomioon toimenpiteiden vaikutus muihin henkilöihin, etenkin kuluttajiin tai yrityksiin unionissa, sekä niiden vaikutus yhteysien hyvään toimivuuteen kaikkialla unionissa. Unionin etua arvioitaessa olisi erityisesti huomioitava niiden jäsenvaltioiden tilanne, joiden yhteydet muuhun maailmaan ovat yksinomaan tai merkittäväällä tavalla lentoliikenteen varassa, ja johdonmukaisuus suhteessa unionin muihin politiikan aloihin olisi varmistettava. Menettely olisi saatettava päätökseen ilman toimenpiteitä myös silloin, kun tällaisten toimenpiteiden käyttöönottoa koskevat edellytykset eivät täyty tai eivät enää täyty.
- (12) Määrittäessään, onko unionin edun vastaista ottaa käyttöön vastatoimenpiteitä, komission olisi otettava huomioon kaikkien asianosaisten näkemykset. Jotta voidaan järjestää kaikkien asianosaisten kuuleminen ja antaa näille tilaisuus tulla kuulluksi, tutkinnan käynnistämislmoituksessa olisi ilmoitettava määraajat tietojen toimittamiselle tai kuulemisen pyytämislle. Asianosaisten olisi oltava tietoisia siitä, millaisin edellytyksin niiden toimittamia tietoja voidaan ilmaista, ja niillä olisi oltava oikeus vastata muiden osapuolten huomautuksiin.

- (13) Jotta komissio saa riittävästi tietoa mahdollisista tekijöistä, jotka oikeuttavat tutkinnan käynnistämiseen, millä tahansa jäsenvaltiolla, unionin lentoliikenteen harjoittajalla tai unionin lentoliikenteen harjoittajien yhteenliittymällä olisi oltava oikeus tehdä valitus, joka olisi käsiteltävä kohtuullisessa ajassa.
- (14) Tämän asetuksen tehokkuuden varmistamiseksi on välttämätöntä, että komissio voi käynnistää menettelyn sellaisen valituksen perusteella, jossa esitetään alustava näyttö haitan uhasta.
- (15) Komission olisi tutkinnan aikana otettava huomioon kyseisessä asiayhteydessä kilpailua vääristävät käytännöt. Koska mahdollisia käytäntöjä on useita, joissakin tapauksissa käytäntö ja sen vaikutukset voivat rajoittua lentoliikenteeseen kahden kaupungin välisellä reitillä, kun taas toisissa tapauksissa voi olla asianmukaista tarkastella käytäntöä ja sen vaikutuksia laajempaan lentoliikenneverkostoon.
- (16) On tärkeä varmistaa, että tutkinta kattaa merkitykselliset tekijät mahdollisimman laajasti. Tätä varten komissiolla olisi oltava mahdollisuus suorittaa tutkinta kolmansissa maissa edellyttäen, että asianomaiset kolmansien maiden yhteisöt antavat tähän suostumuksensa ja että kyseiset kolmannet maat eivät esitä vastalauseita. Samoista syistä ja samaa tarkoitusta varten jäsenvaltiot olisi velvoitettava tukemaan komissiota parhaan kykynsä mukaan. Komission olisi saatettava tutkinta päätökseen parhaan saatavilla olevan näytön perusteella.

- (17) Komissio voi tutkinnan aikana tarkastella, rikkooko kilpailua vääristävä käytäntö myös kansainvälistä ilmakuljetus- tai lentoliikennesopimusta tai mitä tahansa muuta lentoliikennepalveluja koskevia määräyksiä sisältävää sopimusta, jonka osapuolena unioni on. Jos näin on, komissio voi katsoa, että kilpailua vääristävää käytäntöä, joka rikkoo myös kansainvälistä ilmakuljetus- tai lentoliikennesopimusta tai mitä tahansa muuta lentoliikennepalveluja koskevia määräyksiä sisältävää sopimusta, jonka osapuolena unioni on, olisi tarkoituksenmukaisempaa käsitellä soveltamalla kyseisessä sopimuksessa vahvistettuja riitojenratkaisumenettelyjä. Tällaisessa tapauksessa komissiolla olisi oltava oikeus keskeyttää tämän asetuksen nojalla aloitettu tutkinta. Jos tilannetta ei voida korjata riittävästi soveltamalla kansainvälisessä ilmakuljetus- tai lentoliikennesopimuksessa tai missä tahansa muussa lentoliikennepalveluja koskevia määräyksiä sisältävässä sopimuksessa, jonka osapuolena unioni on, vahvistettuja riitojenratkaisumenettelyjä, komission olisi voitava jatkaa tutkintaa.

- (18) Ilmailusopimuksilla ja tällä asetuksella olisi helpotettava vuoropuhelua asianomaisten kolmansien maiden kanssa riitojen ratkaisemiseksi tehokkaasti ja tasapuolisen kilpailun palauttamiseksi. Jos komission suorittama tutkinta koskee toimenpiteitä, jotka kuuluvat kolmannen maan kanssa tehdyn sellaisen ilmakuljetus- tai lentoliikennesopimuksen tai minkä tahansa muun lentoliikennepalveluja koskevia määräyksiä sisältävän sopimuksen piiriin, jossa unioni ei ole osapuolena, olisi varmistettava, että komissio toimii täysin tietoisena kaikista asianomaisessa jäsenvaltiossa tällaisen sopimuksen nojalla suunnitelluista tai käynnistetyistä menettelyistä, jotka liittyvät komission tutkinnan kohteena olevaan tilanteeseen. Jäsenvaltiot olisi siksi velvoitettava pitämään komissio ajan tasalla. Tällaisessa tapauksessa kaikilla asianomaisilla jäsenvaltioilla olisi oltava oikeus ilmoittaa komissiolle aikomuksestaan puuttua kilpailua vääristävään käytäntöön yksinomaan riitojenratkaisumenettelyillä, jotka sisältyvät niiden kolmannen maan kanssa tehtyyn ilmakuljetus- tai lentoliikennesopimukseen tai mihinkä tahansa muuhun lentoliikennepalveluja koskevia määräyksiä sisältävään sopimukseen, jossa unioni ei ole osapuolena. Jos kaikki asianomaiset jäsenvaltiot tekevät tällaisen ilmoituksen komissiolle eikä vastalauseita esitetä, komission olisi keskeytettävä tutkintansa väliaikaisesti.

- (19) Jos asianomaiset jäsenvaltiot aikovat puuttua kilpailua vääristävään käytäntöön yksinomaan riitojenratkaisumenettelyillä, joita sovelletaan sellaisen ilmakuljetussopimuksen, lentoliikennesopimuksen tai minkä tahansa muun lentoliikennepalveluja koskevia määräyksiä sisältävän sopimuksen nojalla, jonka ne ovat tehneet asianomaisen kolmannen maan kanssa täyttääkseen mainittujen sopimusten mukaiset velvollisuutensa, jäsenvaltioiden olisi pyrittävä toteuttamaan kahdenväliset riitojenratkaisumenettelyt ripeästi ja pidettävä komissio täysin ajan tasalla tämän suhteen. Jos kilpailua vääristävä käytäntö jatkuu ja komissio jatkaa tutkintaa, tällaisen ilmakuljetus- tai lentoliikennesopimuksen tai minkä tahansa muun lentoliikennepalveluja koskevia määräyksiä sisältävän sopimuksen soveltamisen aikana tehdyt päätelmät olisi otettava huomioon, jotta varmistetaan tasapuolisen kilpailun palauttaminen mahdollisimman nopeasti.
- (20) Kansainvälisessä ilmakuljetus- tai lentoliikennesopimuksessa tai missä tahansa muussa lentoliikennepalveluja koskevia määräyksiä sisältävässä sopimuksessa, jonka osapuolena unioni on, vahvistettujen riitojenratkaisumenettelyjen soveltamisen aikana tehdyt päätelmät olisi otettava huomioon.

- (21) Hallinnolliseen tehokkuuteen liittyvistä syistä ja menettelyn mahdolliseksi päättämiseksi ilman toimenpiteitä menettely olisi voitava keskeyttää, jos asianomainen kolmas maa tai kolmannen maan yhteisö on toteuttanut ratkaisevia toimia asiaankuuluvan kilpailua vääristävän käytännön tai siitä johtuvan haitan tai haitan uhan poistamiseksi.
- (22) Asianomaisiin unionin lentoliikenteen harjoittajiin kohdistuvaa haittaa tai haitan uhkaa koskevien päätelmien olisi vastattava realistista arviota tilanteesta ja siksi perustuttava kaikkiin asiaankuuluviin tekijöihin, erityisesti kyseisten lentoliikenteen harjoittajien tilanteeseen ja niiden lentoliikennemarkkinoiden yleistilanteeseen, joihin vaikutukset kohdistuvat.
- (23) On tarpeen vahvistaa edellytykset, joiden mukaisesti menettely olisi saatettava päätökseen joko vastatoimenpitein tai ilman niitä.
- (24) Kilpailua vääristäviin käytäntöihin kohdistuvien vastatoimenpiteiden tarkoituksena on korjata haitta, joka aiheutuu kyseisten käytäntöjen takia. Sen vuoksi ne olisi toteutettava taloudellisina velvoitteina tai muina toimenpiteinä, jotka ovat mitattavissa rahassa ja joilla voidaan saavuttaa sama vaikutus. Suhteellisuusperiaatteen noudattamiseksi kaikenlaiset toimenpiteet olisi rajoitettava siihen, mikä on tarpeen todetun haitan korjaamiseksi. Vastatoimenpiteessä olisi otettava huomioon unionin ilmailumarkkinoiden moitteeton toiminta, eivätkä ne saisi johtaa aiheettoman edun antamiseen millekään lentoliikenteen harjoittajalle tai lentoliikenteen harjoittajien ryhmälle.

- (25) Tämän asetuksen tavoitteena ei ole asettaa kolmansien maiden lentoliikenteen harjoittajille mitään, esimerkiksi tukia koskevia vaatimuksia ottamalla käyttöön rajoittavampia velvoitteita kuin ne, joita sovelletaan unionin lentoliikenteen harjoittajiin.
- (26) Tämän asetuksen nojalla tutkitut tilanteet ja niiden mahdolliset vaikutukset jäsenvaltioihin saattavat vaihdella olosuhteiden mukaan. Sen vuoksi olisi oltava mahdollista soveltaa vastatoimenpiteitä tapauksesta riippuen yhteen tai useampaan kolmannen maan lentoliikenteen harjoittajaan, tiettyyn maantieteelliseen alueeseen tai tietyn ajanjakson ajan taikka asettaa tuleva päivämäärä, josta alkaen niitä sovelletaan.
- (27) Vastatoimenpiteet eivät saisi sisältää sellaisten liikenneoikeuksien keskeyttämistä tai rajoittamista, jotka jäsenvaltio on myöntänyt kolmannelle maalle.
- (28) Saman suhteellisuusperiaatteen mukaisesti kilpailua vääristäviin käytäntöihin kohdistuvat vastatoimenpiteet olisi pidettävä voimassa vain niin kauan ja siinä laajuudessa kuin on tarpeen tällaiseen käytäntöön ja siitä johtuvaan haittaan nähden. Tästä syystä toimenpiteitä olisi tarkasteltava uudelleen olosuhteiden sitä edellyttäessä.

- (29) Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011¹ mukaisesti.
- (30) Komission olisi annettava Euroopan parlamentille ja neuvostolle säännöllisesti tietoja kertomuksen avulla tämän asetuksen täytäntöönpanosta. Tähän kertomukseen olisi sisällytettävä tiedot vastatoimenpiteiden soveltamisesta, tutkinnan päättämisestä ilman vastatoimenpiteitä, vastatoimenpiteiden uudelleentarkasteluista ja yhteistyöstä jäsenvaltioiden, asianosaisten ja kolmansien maiden kanssa. Kertomus olisi laadittava ja sitä olisi käsiteltävä asianmukaisen luottamuksellisuuden tason edellyttämällä tavalla.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

(31) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitetta, joka on kaikille unionin lentoliikenteen harjoittajille sama ja yhtenäisiin kriteereihin ja menettelyihin perustuva tehokas suojele sellaista yhteen tai useampaan unionin lentoliikenteen harjoittajaan kohdistuvaa haittaa tai haitan uhkaa vastaan, jota aiheuttavat kolmansien maiden tai kolmansien maiden yhteisöjen käyttöön ottamat kilpailua vääristävät käytännöt, vaan se voidaan saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on kyseisessä artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.

(32) Koska tämä asetus korvaa asetuksen (EY) N:o 868/2004, kyseinen asetus olisi kumottava,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I luku

Yleiset säännökset

I artikla

Kohde

1. Tässä asetuksessa vahvistetaan säännöt, jotka koskevat komission suorittamaa tutkintaa ja vastatoimenpiteiden käyttöönottoa, kun on kyse käytännöistä, jotka vääristävät kilpailua unionin lentoliikenteen harjoittajien ja kolmansien maiden lentoliikenteen harjoittajien välillä ja aiheuttavat tai uhkaavat aiheuttaa haittaa unionin lentoliikenteen harjoittajille.
2. Tätä asetusta sovelletaan rajoittamatta asetuksen (ETY) N:o 95/93 12 artiklan ja direktiivin 96/67/EY 20 artiklan soveltamista.

2 artikla
Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) 'lentoliikenteen harjoittajalla' lentoliikenteen harjoittajaa sellaisena kuin se on määritelty Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1008/2008¹;
- 2) 'lentoliikennepalvelulla' lentoa tai lentosarjaa, jolla kuljetetaan matkustajia, rahtia tai postia korvausta tai vuokraa vastaan;
- 3) 'asianosaisella' sellaista luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, taikka virallista elintä riippumatta siitä, onko sillä itsenäinen oikeushenkilöllisyys, jolle menettelyn lopputuloksella on todennäköisesti tärkeä merkitys, muun muassa lentoliikenteen harjoittajia;
- 4) 'asianomaisella jäsenvaltiolla' jäsenvaltiota,
 - a) joka on myöntänyt asianomaiselle unionin lentoliikenteen harjoittajalle tai asianomaisille unionin lentoliikenteen harjoittajille liikenneluvan asetuksen (EY) N:o 1008/2008 nojalla; tai

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1008/2008, annettu 24 päivänä syyskuuta 2008, lentoliikenteen harjoittamisen yhteisistä säännöistä yhteisössä (EUVL L 293, 31.10.2008, s. 3).

- b) jonka asianomaisen kolmannen maan kanssa tekemän ilmakuljetussopimuksen, lentoliikennesopimuksen tai minkä tahansa muun lentoliikennepalveluja koskevia määräyksiä sisältävän sopimuksen perusteella asianomainen unionin lentoliikenteen harjoittaja liikennöi;
- 5) 'kolmannen maan yhteisöllä' sellaista luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, riippumatta siitä, harjoittaako hän/se voittoa tuottavaa toimintaa, tai virallista elintä, riippumatta siitä, onko sillä itsenäinen oikeushenkilöllisyys, joka kuuluu kolmannen maan lainkäyttövaltaan, riippumatta siitä, onko hän/se kolmannen maan hallituksen valvoma, ja joka on suoraan tai välillisesti mukana lentoliikennepalvelujen tai niihin liittyvien palvelujen tarjoamisessa taikka sellaisten infrastruktuurien tai palvelujen tarjoamisessa, joita käytetään lentoliikennepalvelujen tai niihin liittyvien palvelujen tarjoamisessa;
- 6) 'kilpailua vääristävillä käytännöillä' syrjintää ja tukia;
- 7) 'haitan uhallä' uhkaa, jonka kehittyminen haitaksi on selvästi nähtävissä, erittäin todennäköistä ja välitöntä ja jonka voidaan ilman varteenotettavaa epäilyä katsoa aiheutuvan kolmannen maan tai kolmannen maan yhteisön toimesta tai päätöksestä;

- 8) 'syrjinnällä' kaikenlaista erilaiseen asemaan asettamista ilman objektiivisia perusteita, kun on kyse lentoliikennepalvelujen tarjoamisessa käytettävien tavaroiden tai palvelujen, myös julkisten palvelujen, tarjoamisesta tai siitä, miten näihin palveluihin liittyvät viranomaiset niitä kohtelevat, mukaan lukien käytännöt, jotka liittyvät lentosuunnistukseen tai lentoasemien rakennelmiin ja laitteisiin ja lentoasemapalveluihin, polttoaineeseen, maahuolintaan, turvatoimiin, tietokonepohjaisiin paikanvarausjärjestelmiin, lähtö- ja saapumisaikojen jakamiseen, maksuihin sekä lentoliikennepalveluissa käytettävien muiden rakenteiden tai palvelujen käyttöön;
- 9) 'tuella' rahallista avustusta,
- a) jonka myöntää kolmannen maan hallitus tai muu julkinen organisaatio missä tahansa seuraavista muodoista:
- i) hallituksen tai muun julkisen organisaation käytäntö, joka käsittää varojen suoran siirron, varojen mahdollisen suoran siirron tai sitoumuksia (kuten avustukset, lainat, omaan pääomaan tehdyt sijoitukset, lainatakuut, toimintatappioiden korvaaminen tai viranomaisten asettamien taloudellisten velvoitteiden korvaaminen);
- ii) hallituksen tai muun julkisen organisaation saatavasta, joka muuten olisi maksettava, luovutaan tai sitä ei kanneta (kuten suotuista verokohtelu tai verohyvitysten kaltaiset verokannustimet);

- iii) hallitus tai muu julkinen organisaatio, myös valtion määräysvallassa oleva yritys, tarjoaa tai ostaa tavaroita tai palveluja;
 - iv) hallitus tai muu julkinen organisaatio suorittaa maksuja rahoitusmekanismiin taikka valtuuttaa tai määrää yksityisen tahon vastaamaan yhdestä tai useammasta i, ii ja iii alakohdassa tarkoitettua tavanomaisesti julkishallinnolle kuuluvasta tehtävästä, siten, että toiminta ei tosiasiassa eroa julkishallinnon tavanomaisesti noudattamasta käytännöstä;
- b) joka antaa etua; ja
 - c) joka on joko oikeudellisesti tai tosiasiallisesti rajoitettu johonkin yhteisöön tai yritykseen tai yhteisö- tai yritysryhmään etuuden myöntävän viranomaisen lainkäyttövallan piirissä;
- 10) 'unionin lentoliikenteen harjoittajalla' lentoliikenteen harjoittajaa, jolla on jonkin jäsenvaltion asetuksen (EY) N:o 1008/2008 mukaisesti myöntämä voimassa oleva liikennelupa;
 - 11) 'asianomaisella unionin lentoliikenteen harjoittajalla' lentoliikenteen harjoittajaa, jolle väitetään aiheutuvan 4 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukainen haitta tai haitan uhka.

3 artikla
Unionin etu

1. Komissio määrittää 13 artiklan 2 kohdan b alakohdan soveltamiseksi unionin edun, joka perustuu arvioon kaikista etunäkökohdista, joilla on merkitystä kyseisessä tilanteessa kokonaisuutena tarkasteltuna. Unionin etua määritettäessä etusijalle on asetettava tarve suojella kuluttajien etuja ja säilyttää yhteyksien hyvä toimivuus matkustajien ja unionin kannalta. Komissio voi koko lentoliikenneketjun yhteydessä ottaa huomioon myös asiaankuuluvat sosiaaliset tekijät. Komission ottaa myös huomioon tarpeen poistaa kilpailua vääristävä käytäntö, palauttaa tehokas ja tasapuolinen kilpailu sekä välttää sisämarkkinoiden vääristyminen.
2. Unionin etu määritetään komission laatiman taloudellisen analyysin perusteella. Komissio laatii analyysin asianosaisilta kerättyjen tietojen pohjalta. Unionin etua määrittäessään komissio hankkii myös muita tarpeelliseksi katsomiaan asiaan kuuluvia tietoja ja ottaa huomioon erityisesti 12 artiklan 1 kohdassa säädetyt tekijät. Tiedot otetaan huomioon ainoastaan, jos niiden oikeellisuutta tukee tosiasiallinen näyttö.

3. Unionin etu määritetään 13 artiklan 2 kohdan b alakohdan soveltamiseksi ainoastaan, jos kaikille asianosaisille on annettu mahdollisuus ilmoittautua, esittää näkemyksensä kirjallisesti, toimittaa tietoja komissiolle tai pyytää tulla komission kuulemiksi 4 artiklan 8 kohdan b alakohdassa säädetyissä määräajoissa. Kuulemispyynnöissä on ilmoitettava siihen unionin etuun liittyvät syyt, joiden osalta asianosaiset haluavat tulla kuulluiksi.
4. Tämän artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitetut asianosaiset voivat pyytää, että päätösten perustana todennäköisesti käytettävät tosiseikat ja huomiot annetaan heidän saatavilleen. Tällaiset tiedot annetaan saataville siinä laajuudessa kuin mahdollista, 8 artiklan mukaisesti ja tämän rajoittamatta komission mahdollisesti myöhemmin tekemää päätöstä.
5. Edellä 2 kohdassa tarkoitettu taloudellinen analyysi annetaan tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

II luku

Menettelyjä koskevat yhteiset säännökset

4 artikla

Menettelyn käynnistäminen

1. Tutkinta on käynnistettävä jäsenvaltion, yhden tai useamman unionin lentoliikenteen harjoittajan tai unionin lentoliikenteen harjoittajien yhteenliittymän kirjallisen valituksen johdosta tai komission omasta aloitteesta, jos on olemassa alustavaa näyttöä kaikkien seuraavien olosuhteiden olemassaolosta:
 - a) kolmannen maan tai kolmannen maan yhteisön käyttöön ottama kilpailua vääristävä käytäntö;
 - b) yhdelle tai useammalle unionin lentoliikenteen harjoittajalle aiheutuva haitta tai haitan uhka; ja
 - c) väitetyn käytännön ja väitetyn haitan tai haitan uhan välinen syy-yhteys.
2. Kun komissio vastaanottaa 1 kohdan mukaisen valituksen, se ilmoittaa asiasta kaikille jäsenvaltioille.

3. Komissio tutkii viipymättä valituksessa esitettyjen tai komission käytettävissä olevien seikkojen oikeellisuuden ja riittävyyden määrittääkseen, onko näyttöä riittävästi tutkinnan käynnistämiseksi 1 kohdan mukaisesti.
4. Komissio päättää olla käynnistämättä tutkintaa, jos valituksessa esitetyissä tosiseikoissa ei nosteta esiin järjestelmässä olevaa ongelmaa eivätkä ne vaikuta merkittävästi yhteen tai useampaan unionin lentoliikenteen harjoittajaan.
5. Komissio ilmoittaa valituksen tekijälle ja kaikille jäsenvaltioille, jos se on päättänyt olla käynnistämättä tutkintaa. Annettavissa tiedoissa on oltava päätöksen perustelut. Nämä tiedot on toimitettava myös Euroopan parlamentille 17 artiklan mukaisesti.
6. Jos esitetty näyttö ei riitä 1 kohdan tarkoituksiin, komissio ilmoittaa valituksen tekijälle tällaisesta riittämättömyydestä 60 päivän kuluessa valituksen tekopäivästä. Valituksen tekijällä on 45 päivää aikaa esittää lisänäyttöä. Jos valituksen tekijä ei esitä lisänäyttöä asetetussa määräajassa, komissio voi päättää olla käynnistämättä tutkintaa.

7. Komissio päättää tutkinnan käynnistämisestä 1 kohdan mukaisesti enintään viiden kuukauden kuluessa valituksen tekemisestä, jollei 4 ja 6 kohdasta muuta johdu.
8. Jos komissio katsoo, että näyttö riittää tutkinnan käynnistämiseen, komissio toteuttaa seuraavat toimet, jollei 4 kohdasta muuta johdu:
 - a) käynnistää menettelyn ja ilmoittaa asiasta jäsenvaltioille ja Euroopan parlamentille;
 - b) julkaisee ilmoituksen *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*; ilmoituksessa on mainittava tutkinnan käynnistäminen, tutkinnan laajuus, kolmas maa tai kolmannen maan yhteisö, jonka väitetään harjoittaneen kilpailua vääristäviä käytäntöjä, ja väitetty haitta tai haitan uhka, asianomaiset unionin lentoliikenteen harjoittajat sekä määräaika, jossa asianomaiset voivat ilmoittautua, esittää näkemyksensä kirjallisesti, toimittaa tietoja tai pyytää tulla komission kuulemiksi. Määräajan on oltava vähintään 30 päivää;

- c) ilmoittaa asianomaisen kolmannen maan ja kolmannen maan yhteisön edustajille virallisesti tutkinnan käynnistämisestä;
 - d) ilmoittaa valituksen tekijälle ja 16 artiklassa säädetylle komitealle tutkinnan käynnistämisestä.
9. Jos valitus peruutetaan ennen tutkinnan käynnistämistä, sitä ei katsota tehdyksi. Tämä ei rajoita komission oikeutta käynnistää tutkinta omasta aloitteestaan 1 kohdan mukaisesti.

5 artikla

Tutkinta

1. Komissio aloittaa tutkinnan, kun menettely on käynnistetty.
2. Tutkinnassa pyritään määrittämään onko kolmannen maan tai kolmannen maan yhteisön käyttöön ottama kilpailua vääristävä käytäntö aiheuttanut haittaa tai haitan uhkaa asianomaisille unionin lentoliikenteen harjoittajille.

3. Jos komissio löytää tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitetun tutkinnan aikana näyttöä siitä, että käytäntö saattaa aiheuttaa kielteisiä vaikutuksia tietyn alueen, jäsenvaltion tai jäsenvaltioiden ryhmän ja näin ollen matkustajien lentoyhteyksiin, tämä näyttö on otettava huomioon määritettäessä 3 artiklassa tarkoitettua unionin etua.
4. Komissio hankkii kaikki tutkinnan suorittamiseksi tarpeellisina pitämänsä tiedot ja tarkistaa saamiensa tai keräämiensä tietojen oikeellisuuden asianomaisilta unionin lentoliikenteen harjoittajilta taikka asianomaiselta kolmannelta maalta, asianosaiselta tai asianomaiselta kolmannen maan yhteisöltä.
5. Jos 4 kohdan mukaisesti toimitetut tiedot ovat puutteellisia, ne on otettava huomioon edellyttäen, että ne eivät ole vääriä tai harhaanjohtavia.
6. Jos näyttöä tai tietoja ei hyväksytä, ne toimittaneelle osapuolelle on välittömästi ilmoitettava hylkäämisen syyt ja sille on annettava mahdollisuus toimittaa lisäselvitykset vahvistetussa määräajassa.

7. Komissio voi pyytää asianomaisilta jäsenvaltioilta tukea tutkintaan. Näiden on erityisesti toteutettava komission pyynnöstä tarpeelliset toimet komission tukemiseksi tutkinnassa toimittamalla asiaankuuluvaa ja saatavilla olevaa tietoa. Jäsenvaltioiden on komission pyynnöstä pyrittävä edistämään asiaankuuluvia tarkistuksia ja analyyssejä.
8. Komissio voi tarpeen vaatiessa suorittaa tutkintaa kolmannen maan alueella edellyttäen, että asianomainen kolmannen maan yhteisö on antanut suostumuksensa ja kyseisen kolmannen maan hallitukselle on virallisesti ilmoitettu asiasta eikä se ole esittänyt vastalauseita.
9. Käynnistämislmoituksessa vahvistetussa määräajassa ilmoittautuneita osapuolia kuullaan, jos ne ovat pyytäneet tulla kuulluiksi ja osoittaneet olevansa asianosaisia.
10. Valituksen tekijät, asianosaiset, jäsenvaltiot ja asianomaisen kolmannen maan tai kolmannen maan yhteisön edustajat voivat tutustua kaikkeen komission saataville asetettuun tietoon, lukuun ottamatta komission sekä unionin ja asianomaisten jäsenvaltioiden hallintoelinten käyttöön tarkoitettuja sisäisiä asiakirjoja, edellyttäen, että tällaiset tiedot eivät ole 8 artiklassa tarkoitettuja luottamuksellisia tietoja ja että mainitut tahot ovat esittäneet kirjallisen tutustumispyynnön komissiolle.

6 artikla

Tutkinnan keskeyttäminen

1. Komissio voi keskeyttää tutkinnan, jos ilmenee, että kilpailua vääristävään käytäntöön on tarkoituksenmukaisempaa puuttua yksinomaan riitojenratkaisumenettelyillä, jotka on otettu käyttöön sovellettavalla ilmakuljetus- tai lentoliikennesopimuksella, jossa unioni on osapuolena, tai millä tahansa muulla lentoliikennepalveluja koskevia määräyksiä sisältävällä sopimuksella, jossa unioni on osapuolena. Komissio ilmoittaa jäsenvaltioille tutkinnan keskeyttämisestä.

Komissio voi aloittaa tutkinnan uudelleen seuraavissa tapauksissa:

- a) sovellettavan ilmakuljetus- tai lentoliikennesopimuksen tai minkä tahansa muun lentoliikennepalveluja koskevia määräyksiä sisältävän sopimuksen nojalla toteutettu menettely on johtanut päätelmään, jonka mukaan sopimuksen toinen osapuoli on syyllistynyt tai toiset osapuolet ovat syyllistyneet rikkomukseen ja josta on tullut lopullinen ja tällaista toista osapuolta tai tällaisia toisia osapuolia sitova päätelmä, mutta korjaustoimenpiteitä ei ole toteutettu nopeasti tai asiaankuuluvien menettelyjen mukaisesti vahvistetussa määräajassa;
- b) kilpailua vääristävää käytäntöä ei ole poistettu 12 kuukauden kuluessa tutkinnan keskeyttämispäivämäärästä.

2. Komissio keskeyttää tutkinnan, jos 15 päivän kuluessa tutkinnan käynnistämistä koskevan ilmoituksen antopäivästä
- a) kaikki 2 artiklan 4 kohdan b alakohdassa tarkoitetut asianomaiset jäsenvaltiot ovat ilmoittaneet komissiolle aikovansa puuttua kilpailua vääristävään käytäntöön yksinomaan riitojenratkaisumenettelyillä, joita sovelletaan sellaisen ilmakuljetus- tai lentoliikennesopimuksen tai minkä tahansa muun lentoliikennepalveluja koskevia määräyksiä sisältävän sopimuksen nojalla, jonka ne ovat tehneet kyseisen kolmannen maan kanssa; ja
 - b) mikään 2 artiklan 4 kohdan a alakohdassa tarkoitetuista asianomaisista jäsenvaltioista ei ole esittänyt vastalauseita.

Tällaisissa keskeyttämistapauksissa sovelletaan 7 artiklan 1 ja 2 kohtaa.

3. Komissio voi aloittaa tutkinnan uudelleen seuraavissa tapauksissa:
- a) 2 artiklan 4 kohdan b alakohdassa tarkoitetut asianomaiset jäsenvaltiot eivät ole käynnistäneet riitojenratkaisumenettelyä asiaankuuluvan kansainvälisen sopimuksen nojalla kolmen kuukauden kuluessa 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetun ilmoituksen päivämäärästä;

- b) 2 artiklan 4 kohdan b alakohdassa tarkoitetut asianomaiset jäsenvaltiot ilmoittavat komissiolle, että tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen riitojenratkaisumenettelyjen ratkaisua ei ole pantu täytäntöön asianmukaisesti ja ripeästi;
- c) kaikki asianomaiset jäsenvaltiot pyytävät komissiota aloittamaan tutkinnan uudelleen;
- d) komissio tulee siihen johtopäätökseen, ettei kilpailua vääristävää käytäntöä ole poistettu 12 kuukauden kuluessa asianomaisten jäsenvaltioiden antaman 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetun ilmoituksen päivämäärästä;
- e) kun kyse on 11 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuista kiireellisistä tapauksista, jos kilpailua vääristävää käytäntöä ei ole poistettu yhdeksän kuukauden kuluessa 2 artiklan 4 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen asianomaisten jäsenvaltioiden antaman tämän artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetun ilmoituksen päivämäärästä; asianomaisen jäsenvaltion pyynnöstä komissio voi pidentää kyseistä ajanjaksoa asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa enintään kolmella kuukaudella.

7 artikla

Yhteistyö jäsenvaltioiden kanssa

III lukuun kuuluviin tapauksiin liittyvässä menettelyssä

1. Asianomaisen jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle kaikista asiaan liittyvistä kokouksista, joista on sovittu asianomaisen kolmannen maan kanssa ilmakuljetus- tai lentoliikennesopimuksen puitteissa, tai mihinkä tahansa muuhun sopimukseen sisältyvän lentoliikennepalveluja koskevan määräyksen puitteissa tutkinnan piiriin kuuluvan kysymyksen käsittelemiseksi. Asianomaisen jäsenvaltion on toimitettava komissiolle kokousten asialistat ja kaikki kyseisissä kokouksissa käsiteltävien asioiden ymmärtämiseksi tarvittavat tiedot.
2. Asianomaisen jäsenvaltion on pidettävä komissio ajan tasalla asianomaisen kolmannen maan kanssa tekemässään ilmakuljetus- tai lentoliikennesopimuksessa tai missä tahansa muussa lentoliikennepalveluja koskevia määräyksiä sisältävässä sopimuksessa määrätyn mahdollisen riitojenratkaisumenettelyn etenemisestä ja tarvittaessa kutsuttava komissio osallistumaan näihin menettelyihin. Komissio voi pyytää asianomaiselta jäsenvaltiolta lisätietoja.

8 artikla
Luottamuksellisuus

1. Jos komissiolle osoitetaan hyvä syy, sen on käsiteltävä luottamuksellisina kaikkia tietoja, jotka ovat luonteeltaan luottamuksellisia, eli muun muassa tietoja, joiden ilmaisemisesta olisi merkittävää kilpailuetua kilpailijalle tai merkittävää haittaa tiedon antajalle tai sille taholle, jolta tiedon antaja on saanut tiedon, tai tietoja, jotka tutkinnan osapuolet ovat toimittaneet luottamuksellisina.
2. Luottamuksellisia tietoja toimittavien asianosaisten on toimitettava niistä yhteenvedot, jotka eivät ole luottamuksellisia. Näiden yhteenvedojen on oltava riittävän yksityiskohtaisia, jotta luottamuksellisina toimitettujen tietojen sisältö voidaan kohtuullisesti ymmärtää. Poikkeuksellisissa olosuhteissa asianosaiset voivat ilmoittaa, että luottamuksellisista tiedoista ei voida esittää yhteenvedoa. Tällaisissa poikkeuksellisissa olosuhteissa on esitettävä perustelut, miksi yhteenvedoa ei voida toimittaa.

3. Tämän asetuksen nojalla saatuja tietoja saa käyttää ainoastaan siihen tarkoitukseen, jota varten ne on pyydetty. Tämä kohta ei estä yhden tutkinnan yhteydessä saatujen tietojen käyttämistä toisen tutkinnan käynnistämiseksi tämän asetuksen mukaisesti.
4. Komissio ja jäsenvaltiot, niiden virkamiehet mukaan lukien, eivät saa paljastaa tämän asetuksen nojalla saamiaan luottamuksellisia tietoja tai tutkintamenettelyn osapuolen luottamuksellisesti toimittamia tietoja ilman tiedot toimittaneen osapuolen nimenomaista lupaa. Komission ja jäsenvaltioiden välillä vaihdettuja tietoja tai unionin tai jäsenvaltioiden viranomaisten valmistelemia sisäisiä asiakirjoja ei saa luovuttaa, paitsi jos niiden luovuttamisesta nimenomaan säädetään tässä asetuksessa.
5. Jos vaikuttaa siltä, että luottamuksellisuutta koskeva pyyntö ei ole oikeutettu ja jos tiedot toimittanut taho ei halua julkistaa niitä tai esittää niitä yleisessä tai tiivistelmän muodossa, kyseiset tiedot voidaan jättää ottamatta huomioon.

6. Tämä artikla ei estä unionin viranomaisia ilmaisemasta yleisiä tietoja eikä varsinkaan tämän asetuksen nojalla tehtyjen päätösten perusteluita eikä ilmaisemasta näyttöä, johon unionin viranomaiset tukeutuvat, siltä osin kuin tämä on tarpeen näiden perusteluiden selittämiseksi oikeudenkäynnissä. Tällaisessa ilmaisemisessa on otettava huomioon asianomaisten osapuolten oikeutetut edut siten, että niiden liikesalaisuudet tai valtiosalaisuudet pidetään salassa.
7. Jäsenvaltioiden on toteuttava kaikki tarvittavat ja asianmukaiset toimenpiteet, joilla pyritään varmistamaan tämän asetuksen soveltamisen kannalta merkityksellisten tietojen luottamuksellisuus, sillä edellytyksellä, että mainitut toimenpiteet ovat tämän asetuksen mukaisia.

9 artikla

Päätelmien perusteet yhteistyöstä kieltäytymisen tapauksessa

Tapauksissa, joissa tarvittaviin tietoihin ei anneta pääsyä tai niitä ei muutoin toimiteta tässä asetuksessa säädetyissä määräajoissa tai joissa tutkintaa vaikeutetaan merkittävästi, alustavat tai lopulliset päätelmät, riippumatta siitä, ovatko ne myönteisiä vai kielteisiä, voidaan tehdä käytettävissä olevien tosiasioiden ja näytön perusteella. Jos komissio havaitsee, että on toimitettu vääriä tai harhaanjohtavia tietoja, näitä tietoja ei oteta huomioon.

10 artikla
Tietojen ilmoittaminen

1. Komissio ilmoittaa asianomaiselle kolmannelle maalle, kolmannen maan yhteisölle ja kolmannen maan lentoliikenteen harjoittajalle sekä valituksen tekijälle, asianosaisille, jäsenvaltioille ja asianomaisille unionin lentoliikenteen harjoittajille kaikki olennaiset tosiasiat ja huomiot, joiden perusteella se aikoo ottaa käyttöön vastatoimenpiteitä tai päättää menettely ilman vastatoimenpiteitä, viimeistään kuukausi ennen kuin 16 artiklassa tarkoitettu komitea kutsutaan koolle, 13 artiklan 2 kohdan tai 14 artiklan 1 kohdan mukaisesti.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu tietojen ilmoittaminen ei vaikuta komission mahdollisesti tekemiin myöhempiin päätöksiin. Jos komissio aikoo perustaa tällaisen päätöksen täydentäviin tai poikkeaviin tosiasioihin ja huomioihin, ne on ilmoitettava mahdollisimman pian.
3. Ilmoittamisen jälkeen toimitetut lisätiedot otetaan huomioon ainoastaan, jos ne saadaan määräajassa, jonka komissio vahvistaa kunkin tapauksen yhteydessä ja jonka on oltava vähintään 14 päivää, asian kiireellisyys asianmukaisesti huomioon ottaen. Lyhempi määräaika voidaan vahvistaa, jos täydentävä lopullinen ilmoittaminen on tarpeen.

11 artikla

Menettelyn kesto ja keskeyttäminen

1. Menettely on saatettava päätökseen 20 kuukauden kuluessa. Tätä aikaa voidaan pidentää asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa. Jos menettely keskeytetään 4 kohdan mukaisesti, menettelyn keston ei lasketa ajanjaksoa, jonka menettely on ollut keskeytettynä.
2. Tutkinta on saatettava päätökseen 12 kuukauden kuluessa. Tätä aikaa voidaan pidentää asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa. Jos tutkinta keskeytetään 6 artiklan mukaisesti, tutkinnan keston ei lasketa ajanjaksoa, jonka tutkinta on ollut keskeytettynä. Jos tutkinnan kesto pidennetään, pidennysaika lisätään tämän artiklan 1 kohdassa säädettyyn menettelyn kokonaiskeston.
3. Kiireellisissä tapauksissa eli tilanteissa, joissa valituksen tekijän tai asianosaisten toimittaman selvän näytön perusteella unionin lentoliikenteen harjoittajille aiheutuva haitta voi olla peruuttamaton, menettely voidaan lyhentää yhdeksään kuukauteen.

4. Komissio keskeyttää menettelyn, jos asianomainen kolmas maa tai kolmannen maan yhteisö on toteuttanut ratkaisevia toimia kilpailua vääristävän käytännön tai asianomaisille unionin lentoliikenteen harjoittajille aiheutuvan haitan tai haitan uhan poistamiseksi.
5. Edellä 4 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa komissio aloittaa menettelyn uudelleen, jos kilpailua vääristävää käytäntöä taikka asianomaisille unionin lentoliikenteen harjoittajille aiheutuvaa haittaa tai haitan uhkaa ei ole poistettu kohtuullisen ajan kuluessa, joka voi olla kaikissa tapauksissa enintään kuusi kuukautta.

III luku

Kilpailua vääristävät käytännöt

12 artikla

Haitan tai haitan uhan määrittäminen

1. Tätä lukua sovellettaessa haittaa koskevan päätelmän on perustuttava näyttöön, ja siinä on otettava huomioon asiaankuuluvat tekijät, joita ovat erityisesti seuraavat:
 - a) asianomaisten unionin lentoliikenteen harjoittajien tilanne, erityisesti sellaisten näkökohtien osalta kuin vuorotiheys, kapasiteetin käyttöaste, verkostovaikutus, myynti, markkinaosuus, voitot, pääoman tuotto, investoinnit ja työllisyys;

- b) vaikutuksen kohteena olevien lentoliikennepalvelujen markkinoiden yleistilanne, erityisesti kuljetusmaksujen tai lentohintojen tason, lentoliikennepalvelujen kapasiteetin ja vuorotiheyden tai verkoston käytön osalta.
2. Haitan uhan määrittämisen on perustuttava selkeään näyttöön eikä pelkkiin väitteisiin, arveluihin tai etäiseen mahdollisuuteen. Haitaksi kehittymisen on oltava selvästi nähtävissä, erittäin todennäköistä ja välitöntä, ja sen on voitava ilman varteenotettavaa epäilystä katsoa aiheutuvan kolmannen maan tai kolmannen maan yhteisön toimesta tai päätöksestä.
3. Haitan uhan olemassaolon määrittämiseksi on tarkasteltava muun muassa sellaisia tekijöitä kuin:
- a) asianomaisten unionin lentoliikenteen harjoittajien tilanteessa nähtävissä oleva kehitys, erityisesti vuorotiheyden, kapasiteetin käyttöasteen, verkostovaikutuksen, myynnin, markkinaosuuden, voittojen, pääoman tuoton, investointien ja työllisyyden osalta;
 - b) mahdollisen vaikutuksen kohteena olevien lentoliikennepalvelujen markkinoiden yleistilanteessa nähtävissä oleva kehitys, erityisesti kuljetusmaksujen tai lentohintojen tason, lentoliikennepalvelujen kapasiteetin ja vuorotiheyden tai verkoston käytön osalta.

Vaikka mikään a ja b kohdassa luetelluista tekijöistä ei välttämättä yksinään ole ratkaiseva, tarkasteltavien tekijöiden on yhdessä johdettava siihen päätelmään, että kilpailua vääristävä käytäntö uhkaa välittömästi jatkua ja että jos toimia ei toteuteta, aiheutuu haittaa.

4. Komissio valitsee tutkintajakson, johon sisältyy muun muassa ajanjakso, jona haitan väitetään aiheutuneen, ja analysoi asiaankuuluvan näytön tältä ajanjaksolta.
5. Jos asianomaisiin unionin lentoliikenteen harjoittajiin kohdistuva haitta tai haitan uhka johtuu muista tekijöistä kuin kilpailua vääristävästä käytännöstä, ei näitä tekijöitä katsota osaksi tarkasteltavaa käytäntöä ja ne jätetään huomiotta.

13 artikla

Ilman vastatoimenpiteitä päättäminen

1. Komissio päättää tutkinnan ilman vastatoimenpiteiden käyttöönottoa, jos valitus perutaan, ellei komissio jatka tutkintaa omasta aloitteestaan.

2. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksiä, joilla 5 artiklan mukainen tutkinta päätetään ottamatta käyttöön vastatoimenpiteitä, jos
- a) komissio päättelee, että jotakin seuraavista ei ole osoitettu:
 - i) kolmannen maan tai kolmannen maan yhteisön käyttöön ottaman kilpailua vääristävän käytännön olemassaolo;
 - ii) asianomaisille unionin lentoliikenteen harjoittajille aiheutuvan haitan tai haitan uhan olemassaolo;
 - iii) tutkinnan kohteena olevan käytännön ja haitan tai haitan uhan välisen syy-yhteyden olemassaolo;
 - b) komissio päättelee, että vastatoimenpiteiden käyttöönotto 14 artiklan mukaisesti olisi unionin edun vastaista;
 - c) asianomainen kolmas maa tai kolmannen maan yhteisö on poistanut kilpailua vääristävän käytännön; tai
 - d) asianomainen kolmas maa tai kolmannen maan yhteisö on poistanut asianomaisille unionin lentoliikenteen harjoittajille aiheutuvan haitan tai haitan uhan.

Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 16 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

3. Päätökseen, joka koskee tutkinnan päättämistä 2 kohdan mukaisesti, on liitettävä perustelut ja se on julkaistava *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

14 artikla

Vastatoimenpiteet

1. Rajoittamatta 13 artiklan soveltamista komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksiä, joilla vahvistetaan vastatoimenpiteet, jos 5 artiklan mukaisessa tutkinnassa todetaan, että kolmannen maan tai kolmannen maan yhteisön käyttöön ottama kilpailua vääristävä käytäntö on aiheuttanut asianomaisille unionin lentoliikenteen harjoittajille haittaa.

Tämän artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja vastatoimenpiteitä vahvistavat täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 16 artiklan 2 kohdassa säädettyä tarkastelumenettelyä noudattaen.

Tämän artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettuja vastatoimenpiteitä vahvistavat täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 16 artiklan 2 ja 3 kohdassa säädettyä tarkastelumenettelyä noudattaen.

2. Rajoittamatta 13 artiklan soveltamista komissio voi hyväksyä täytäntöönpanosäädöksiä, joilla vahvistetaan vastatoimenpiteet, jos 5 artiklan mukaisessa tutkinnassa todetaan, että kolmannen maan tai kolmannen maan yhteisön käyttöön ottama kilpailua vääristävä käytäntö aiheuttaa asianomaisille unionin lentoliikenteen harjoittajille 12 artiklan 2 ja 3 kohdan mukaisesti haitan uhan. Vastatoimenpiteet eivät tule voimaan ennen kuin haitan uhka on kehittynyt tosiasialliseksi haitaksi.

Tämän artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja vastatoimenpiteitä vahvistavat täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 16 artiklan 2 kohdassa säädettyä tarkastelumenettelyä noudattaen.

Tämän artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettuja vastatoimenpiteitä vahvistavat täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 16 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

3. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut vastatoimenpiteet on määrättävä kilpailua vääristävästä käytännöstä hyötyville kolmannen maan lentoliikenteen harjoittajille, ja ne voivat olla muodoltaan jompikumpi seuraavista:

a) taloudelliset velvoitteet;

- b) mikä tahansa vastaavan tai vähemmän arvoinen operatiivinen toimenpide, kuten toimiluvan, vielä toimittamatta olevien palveluiden tai kolmannen maan lentoliikenteen harjoittajan muiden oikeuksien keskeyttäminen. Etusijalle asetetaan vastavuoroiset operatiiviset toimenpiteet edellyttäen, että ne eivät ole unionin etujen vastaisia tai ristiriidassa unionin oikeuden tai kansainvälisten velvoitteiden kanssa.
4. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut vastatoimenpiteet eivät saa ylittää sitä, mikä on tarpeen asianomaisille unionin lentoliikenteen harjoittajille aiheutuneen haitan korvaamiseksi. Tätä varten kyseiset vastatoimenpiteet voidaan rajata koskemaan tiettyä maantieteellistä aluetta tai ne voidaan rajata ajallisesti.
5. Vastatoimenpiteet eivät saa sisältää jäsenvaltion kolmannelle maalle ilmakuljetussopimuksen, lentoliikennesopimuksen tai mihin tahansa muuhun kyseisen kolmannen maan kanssa tehtyyn sopimukseen sisältyvän lentoliikennepalveluja koskevan määräyksen nojalla myöntämien liikenneoikeuksien keskeyttämistä tai rajoittamista.
6. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut vastatoimenpiteet eivät saa johtaa siihen, että unioni tai asianomaiset jäsenvaltiot rikkovat ilmakuljetus- tai lentoliikennesopimuksia taikka mitä tahansa asianomaisen kolmannen maan kanssa tehtyyn kauppasopimukseen tai muuhun sopimukseen sisältyvää lentoliikennepalveluja koskevaa määräystä.

7. Päätökseen, joka koskee tutkinnan päättämistä ottamalla käyttöön 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja vastatoimenpiteitä, on liitettävä perustelut ja se on julkaistava *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

15 artikla

Vastatoimenpiteiden uudelleentarkastelu

1. Edellä 14 artiklassa tarkoitetut vastatoimenpiteet on pidettävä voimassa vain niin kauan ja siinä laajuudessa kuin se on tarpeen kilpailua vääristävän käytännön ja siitä johtuvan haitan olemassaolon vuoksi. Tätä varten sovelletaan tämän artiklan 2, 3 ja 4 kohdassa vahvistettua uudelleentarkastelumenettelyä. Komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle säännöllisesti kirjallisen kertomuksen vastatoimenpiteiden tehokkuudesta ja vaikutuksesta.
2. Jos olosuhteet sitä edellyttävät, vastatoimenpiteiden jatkamista alkuperäisessä muodossaan voidaan tarkastella uudelleen joko komission tai valituksen tekijän aloitteesta taikka asianomaisten jäsenvaltioiden, kolmannen maan tai kolmannen maan yhteisön perustellusta pyynnöstä.

3. Uudelleentarkastelun aikana komissio arvioi, onko kilpailua vääristävä käytäntö, haitta sekä käytännön ja haitan välinen syy-yhteys edelleen olemassa.
4. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksiä, joilla tapauksen mukaan kumotaan, muutetaan tai pidetään voimassa 14 artiklassa tarkoitetut vastatoimenpiteet. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 16 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

V luku

Loppusäännökset

16 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

3. Jos komitea ei anna lausuntoa, komissio ei hyväksy ehdotusta täytäntöönpanosäädökseksi, ja tuolloin sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklan 4 kohdan kolmatta alakohtaa.

17 artikla

Kertomukset ja tiedot

1. Komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle säännöllisesti kertomuksen tämän asetuksen täytäntöönpanosta ja soveltamisesta. Kertomukseen on sisällytettävä tiedot vastatoimenpiteiden soveltamisesta, tutkinnan päättämisestä ilman vastatoimenpiteitä, vastatoimenpiteiden uudelleentarkasteluista sekä yhteistyöstä jäsenvaltioiden, asianosaisten ja kolmansien maiden kanssa ottaen asianmukaisesti huomioon 8 artiklassa tarkoitettujen luottamuksellisten tietojen suoja.
2. Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat pyytää komissiota esittelemään ja selvittämään tämän asetuksen soveltamiseen liittyviä kysymyksiä.

18 artikla
Kumoaminen

Kumotaan asetus (EY) N:o 868/2004. Viittauksia kumottuun asetukseen pidetään viittauksina tähän asetukseen.

19 artikla
Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Strasbourgissa

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja